

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Komendanta Głównego Policji
przeciwko K. sp. z o.o. w M.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 lutego 2019 r.,

zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 31 października 2018 r., sygn. akt VI ACa [...],

1. oddala zażalenie;
2. zasądza od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z dnia 31 października 2018 r. odrzucił skargę kasacyjną pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 listopada 2017 r. Podkreślił, że Sąd Apelacyjny w tym wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 33 476,19 zł, tymczasem pozwana w skardze kasacyjnej określiła wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 76 123 zł. Sąd Apelacyjny uznał, że w tej sytuacji wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 33 476,19 zł, nie ma bowiem podstaw do uznania, że wartość ta powinna obejmować także sumę zgłoszoną w toku procesu przez pozwaną tytułem ewentualnego zarzutu potrącenia.

Pozwana wniosła zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...], zarzucając naruszenie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 i art. 25 k.p.c. oraz art. 397 § 1¹ i 2 w związku z art. 391 § 1, art. 338⁷ § 2¹ i art. 328 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powód dochodził w pozwie zasądzenia od pozwanej kwoty 76 123 zł z tytułu kar umownych za nieterminowe wykonanie przez pozwaną umowy. Pozwana podnosiła, że nie było podstaw do nałożenia na nią kary umownej, a „z ostrożności procesowej” zgłosiła zarzut potrącenia wierzytelności w kwocie 145 209,71 zł. Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 17 marca 2016 r. oddalił powództwo z tego względu, że zobowiązanie zostało w całości wykonane, a powód nie poniósł szkody, ponadto zaś zostały spełnione przesłanki miarkowania kary umownej, a nawet całkowitego jej zniesienia. Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu apelacji powoda m.in. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanej kwotę 33 476,19 zł, a w pozostałej części oddalił powództwo. Uznał, że istnieją podstawy do zmniejszenia wysokości kary umownej. Przyjął, że z kolei nie było podstaw do uwzględnienia zgłoszonego „z ostrożności procesowej” zarzutu potrącenia, gdyż nie zostało złożone skuteczne oświadczenie o potrąceniu w piśmie procesowym podpisanym przez pełnomocnika pozwanej niedysponującego pełnomocnictwem do składania materialnoprawnych oświadczeń woli. Pozwana w skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego podniosła w szczególności zarzuty naruszenia prawa

materialnego i przepisów postępowania w związku z nieuwzględnieniem przez Sąd Apelacyjny zarzutu potrącenia. Jednocześnie wskazała, że skarga kasacyjna jest dopuszczalna ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia z tego powodu, że potrącenie miało odnosić się do całej żądanej przez powoda kwoty 76 123 zł, a bezzasadne oddalenie powództwa przez Sąd Okręgowy spowodowało wyrządzenie pozwanej szkody, która w tej wysokości może być przedmiotem skargi kasacyjnej.

Przede wszystkim należy podkreślić, że zgłoszenie zarzutu potrącenia nie mogło wpłynąć na zmianę ustalonej wartości przedmiotu zaskarżenia i uzasadniać w związku z tym dopuszczalność skargi kasacyjnej stosownie do art. 398² § 1 k.p.c. Inaczej by było w sytuacji, gdyby pozwana wytoczyła powództwo wzajemne o zasądzenie kwoty 145 209,71 zł. W wypadku jednak, gdy tak nie uczyniła, a Sąd Apelacyjny wydał wyrok częściowo dla niej korzystny, zmniejszając karę umowną do kwoty 33 476,19 zł, pozwana nie może zasadnie twierdzić, że podnoszony przez nią zarzut potrącenia dotyczy nadal pierwotnie dochodzonej od niej kwoty 76 123 zł.

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 1 i § 3 k.p.c.).